

POPIS VZDĚLÁVACÍHO MODULU – PŘÍKLAD
A. VSTUPNÍ ČÁST
1. Název: Politický radikalismus, extremismus, terorismus
2. Kód:
3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum
4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul
4. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin: 16 hodin
5. Platnost: 1. 9. 2025 Zpracovatelský tým: František Brož, NPI
6. Vstupní předpoklady: očekávané výsledky učení dle RVP ZV
Doporučené umístění v učebním plánu: 2. ročník, bloková/kontinuální výuka
B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY
1. Charakteristika Cílem modulu je vést žáky k dovednosti rozlišit a pochopit projevy politického radikalismu, extremismu a terorismu v současném světě i u nás. Využívá se přitom rovněž příkladů projevů radikalismu a extremismu v moderních dějinách. Žáci získávají prostřednictvím modulu základní znalosti a dovednosti o terorismu i mezinárodním a organizovaném zločinu. Porozumí příčinám vzniku těchto jevů, učí se posoudit možnosti prevence ze strany státu i mezinárodních společenství. S využitím příkladů z moderních dějin vyvodí dopady činnosti mezinárodních zločineckých organizací a terorismu na každodenní život občanů v České republice. Žáci se rovněž učí posoudit validitu informací podávaných médii o těchto jevech. Absolvování modulu zvyšuje odolnost žáků vůči politickým manipulacím, z historického hlediska pak modul umožňuje žákům blíže porozumět politickému dění v současném světě. Modul úzce souvisí s modulem Globální problémy současného světa, je žádoucí vzdělávací obsah mezi oběma moduly vymezit tak, aby nedocházelo k nadbytečnému překrývání.
2. Očekávané výsledky učení včetně indikátorů zaujímá kritické postoje k projevům politického radikalismu, extremismu a terorismu - objasní a prosazuje nepřijatelnost propagace hnutí omezujících práva a svobody jiných lidí; - rozlišuje extremistické znaky a postoje v současném světě na pozadí jejich historického vzniku; - charakterizuje s využitím příkladů z minulosti genocidu; - rozeznává projevy náboženského extremismu; - rozlišuje v současném politickém životě naší i evropské společnosti projevy politického radikalismu a extremismu a vysvětlí jejich nebezpečnost; - obhájí a prakticky prosazuje nepřijatelnost užívání extremistické symboliky
3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností - ZG čtenářská a pisatelská, - KK k občanství a udržitelnosti, komunikační, k učení, digitální
4. Obsah vzdělávání - politický radikalismus - politický extremismus; - pojem fundamentalismus; - charakteristika a projevy levicového a pravicového radikalismu a extremismu ve světě; - radikalismus a křesťanství: (klerofašismus za 2. sv. války /Slovenský štát, Španělsko/, různé projevy náboženského fundamentalismu v USA, konflikt v bývalé Jugoslávii v 90. letech 20. st., občanská válka v Libanonu 1975-90, Severní Irsko, Baskicko...;

- radikalismus a islám: džihád, islámská revoluce v Íránu, Afghánistán, Arabské jaro, Islámský stát, Al-Káida, Talibán aj.;
- radikalismus a judaismus: sionismus, osady v Palestině;
- projevy politického radikalismu a extremismu v České republice
- pojem terorismus;
- původci terorismu;
- terorismus jako výraz politického extremismu;
- individuální teroristé (osamělí vlci);
- teroristé ze zahraničí ("zahraniční bojovníci");
- teroristické cíle;
- nástroje terorismu;
- financování terorismu;
- teroristické organizace;
- příklady teroristických útoků minulosti a současnosti;
- prevence terorismu a mezinárodní kriminality
- mezinárodní kriminalita a její projevy;
- organizovaný zločin;
- mafie

5. Vzdělávací strategie

- práce s digitálními materiály a odbornou literaturou
 - práce s dobovými dokumenty;
 - minilekce zaměřené na konkrétní projevy politického radikalismu / extremismu / terorismu;
 - individuální (případně skupinové) projekty či samostatné práce s vybranou tematikou z obsahu vzdělávání v rámci modulu a jejich prezentace s obhajobou;
- (např.: Klerofašismus v evropských dějinách; Reflexe radikalismu / extremismu / terorismu a určitém období a v určitém regionu / státu - posouzení ochoty státní moci tuto reflexi přijmout nebo se na ní podílet; Politický radikalismus směřující vůči vlastnímu obyvatelstvu (Sovětský svaz, bývalé státy východního bloku, Čína, španělská občanská válka, fašistické státy 1. pol. 20. století, Kambodža, Kuba, vojenské převraty a vlády v Latinské Americe, Blízký východ, občanské války v afrických zemích 2. pol. 20. století a 21. století, apod.); Mezinárodní síly pomáhající zajistit klid v problematických oblastech - schematický přehled; Historické kořeny konkrétních projevů současného radikalismu / extremismu / terorismu / fundamentalismu; Faktory způsobující radikalizaci společnosti, Reflexe radikalismu, extremismu, terorismu, mezinárodního zločinu v umění; apod.
- téma projektu / samostatné práce stanovuje vyučující, nebo schvaluje žákův výběr tématu

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné - řešení (standardizovaných) písemných testových úloh;	100	Porozumění problematice minilekcí v širším kontextu	20 %
Sumativní - samostatný/skupinový projekt a jeho prezentace / jiné aktivní činnosti žáka	100	kompetence občanská, komunikační – prezentační; aktivní přístup a podíl na realizaci projektu / výsledky jiných aktivních činností žáka	70 %
Reflexe - zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %

Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Přepočet váženého průměru na známky:

85–100	1
70–84	2
55–69	3
40–54	4
0–39	5

3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje

<http://www.dejepis21.cz/dejepis-v-21-stoleti>

Barša, P.: Západ a islamismus – střet civilizací nebo dialog kultur? CDK, Brno 2001

Čejka, M.: Encyklopedie blízkovýchodního terorismu, Barrister & Principal, Brno 2007

Kropáček, L.: Islám a Západ – Historická paměť a současná krize, Vyšehrad, Praha 2002

Kropáček, L.: Blízký východ na přelomu tisíciletí – Dynamika přeměn v muslimském sousedství Evropy, Vyšehrad, Praha 1999

Mendel, M.: S puškou a Koránem – Pojmy a argumenty soudobého islámského fundamentalismu, Orientální ústav AV ČR, Praha 2008

Kolektiv autorů: Encyklopedie – světový terorismus, Svojtka&Co., Praha 2001

https://is.muni.cz/th/cmegl/Jakubec_zaverecna_prace.pdf

<https://www.consilium.europa.eu/cs/policies/fight-against-terrorism/>

<https://www.europarl.europa.eu/news/cs/headlines/society/20210628STO07262/terorismus-v-eu-pocty-utoku-obeti-a-zatceni-v-roce-2020>

<https://www.bis.cz/terorismus/>

<https://www.mvcr.cz/clanek/bezpecnostni-hrozby-337414.aspx?q=Y2hudW09Mg%3D%3D>

<https://www.policie.cz/clanek/co-je-organizovany-zlocin.aspx>

<https://www.dokumenty-iir.cz/Nozina/Mezinarodni.pdf>

<https://www.dotyk.cz/publicistika/komentar-strucne-dejiny-terorismu-20160804.html>

<https://armadnizpravodaj.cz/historie/jak-funguje-italska-mafie-v-usa/>

<https://ct24.ceskatelevize.cz/specialy/2200729-dlouholety-boj-s-italskou-mafii>

<https://edu.ceskatelevize.cz/video/1890-terorismus?vsrc=vyhledavani&vsruid=terorismus>

<https://edu.ceskatelevize.cz/video/11917-roberto-saviano-expert-na-mafii?vsrc=vyhledavani&vsruid=organizovan%C3%BD+zlo%C4%8Dinaj>

4. Poznámky